

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XXXII Damnabu[n]tur in[a]eternu[m] cum sui Magistris/ qui p[er]
l[ite]ras venia[rum]/ securos sese credu[n]t de sua salute.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

¶ Hęc dico, eorum sciat qui volunt contritionē esse necessa-
riam ad remissionē pœnarū. Et non uident, q̄ vehementer in-
certa reddant omnia. Et satis patet concludi. Nā primā partē oēs
asserunt. Secūda autē necessario sequit̄. Meo autē iudicio p̄t fieri
certa remissio pœnarum, scz Canonicas, etiā si ille dignus non
fuerit, nec contritus: Non em̄ contritio: nedū certitudo con-
tritionis, requirit̄ ad pœnarū remissionē. Quia tenet remissio:
etiā si fictis concedat̄, cum sit in mera p̄tate Papæ. Illi uero ut
supra q̄q; dictum est, si alias pœnas q̄ criminū, uolūt remitti,
scz quantumq; mortalū peccatorū, faciūt, dum nimis magni-
ficant indulgētiās, ut nullę sint indulgētię. Quia nec indulgē-
tię quidē sunt, si incerte sunt. Incertę uero sunt, si in uis sup̄
absoluendi consciētā, non super clauium potestate. Maxime
uero, si & super oim̄ peccatorū mortalū, non tm̄ criminū ma-
nifestorū, contritionis, nitūtur, cū nullus cert̄ sit se sine peccato
mortali esse. Certus autē esse p̄t, q̄ sine crimine est. i. sine peccato
de quo corā Eccl̄ia possit accusari, ut supra. Ideo illā concludi
nego esse uerā, meo sensu loquens. Posui autē ut uiderēt illi ab-
surditatē suę iactatię, q̄ indulgētiās extendit̄.

¶ CON: XXXI.

¶ Q̄ rarus est uere pœnitens / tā rarus est uere indul-
gentias redimēs. i. rarissimus.

¶ Iterū eorum loquor inia, ut uideant suę licentios: p̄ dis-
cationis temeritatē, imo contradictionē. Qui cum tam multis
eas p̄desse clamitent, & tm̄ confitētur paucos esse, qui angustā
uiam ambulāt, non dū erubescūt, neq; attendūt quid loquāt̄,
Sed nec mirūt̄. Non em̄ susceperūt officium contritionis & an-
gustę uie docēdę. Meū itaq; sensum dico, q̄ & si pauci sint cō-
triti, Multi, imo oēs in totā Eccl̄ia p̄t esse liberi a pœnis Can-
onū, p̄ ablationē Canonū, sicut & uere nūc sunt.

¶ CON: XXXII

¶ Damnabūtur in gremiū cum suis Magistris / qui p̄
lras ueniāt / securos sese credūt de sua salute.

¶ Hanc assero & p̄bo. Sic Hierē: xvij.
¶ Maledictus qui spem suā ponit in homine, & ponit carnē
brachiū suū. Nō ē em̄ nobis vlla fiducia salutis, nisi vn̄ Ihesus

Christus, nec aliud nomen sub celo datum, quo nos oporteat saluos fieri, Act. xv. Pertat ergo fiducia in mortuis literis; in nomine venias, in nomine suffragiorum. Secundo sicut dixi, Literę & venię nihil conferunt salutis, Sed tantummodo auferunt poenas, nec nisi Canonicas, nec has omnes. Atque hic mecum vtiq; terra & plenitudo eius gerneret ac fletet, super seductionem populi Christiani, qui passim indulgentias non aliter intelligunt, quam salutare, & ad fructum spiritus vitales. Nec mirum, cum non exprimat eis rei manifesta veritas. Infelicissimi Christiani, qui nec in suis meritis, nec in sua conscientia bona possunt confidere de salute, Docetur confidere in scripta & egera papyrus, Cur non ita loquar: Quid enim amplius tibi confertur rogo: Non contritio, non fides, non gratia, Sed tantummodo externi hominis penitentia Canonibus statuta; atque ut paulum digrediar. Audiui ego ipse multos, qui datis pecunijs, & redemptis literis, totam fiduciam in illas posuerunt, Ita enim vel audierant (ut dicebant) vel (ut ego honoris gratia credo) intellexerant, precones veniarum docere, non hic taxo, sicut nec mihi licet, qui non audiui precones veniales, Excusent sese vltra niuem cadidius: mea causa, licebit, Certe populi redarguendi sunt aures tam illorum, ut illis salutaria dicentibus ipsis, non nisi pestifera audiant, Sed dum illi dicunt, Ante omnia fratres in Christum credite, atque confidite, & penitentiam agite, Crucem vestram tollite, Christum sequamini, mortificate membra vestra, discite poenas & mortem non formidare, Ante omnia mutua inter vos charitatem habete, inuicem seruite etiam neglectis vestris: primum pauperibus & egenis subuenite. Hęc inquit & similia tam pia & religiosa & sancta illis narrantibus. In sapiens vulgus: nouo miraculo subuersus: longe alia audit, scilicet hęc, O vos insensatos & crassissimi cordis homines: bestijs prope similes, qui non percipitis tantam effusionem gratiarum. En celum vndique apertum nunc est, Si nunc non intres, quoniam vnicuique intrabis: En tunc potestis redimere animas: O duri duri & negligites, Duo decim denarijs, patrem extrahere potes, & tam ingratus parenti in tantis poenis, non succurris: Ego sane in extremo iudicio excusatus sum, vosque magis accusetis, atque tantam negligenteris salutem. Dico tibi, Si vel vnam solam tunicam haberes, hanc quoque extendam & distrahendam iudico, ut tantas gratias obtineas. Tum vero ubi ventum fuerit ad oblocutiones gratiarum cum illi meras benedictiones inuident etiam, stat tremens vulgus, & eorum ruiturum, ac terram hiaturam formidat, longe peioresque infernales poenas sibi minari audit, ut verum forte sit, quod ubi illi maledicitur, deus benedicit eorum maledictionibus

bus, & ubi benedicunt, deus maledicit. Nam qua via fieri possit
alia, ut illi tam aliena loquatur, ab ijs, quæ audiunt, quis possit
intelligere? Unde iste quæso verborum larue? Sed nec omnia tam
credo, quæ populus passim sese audisse dicit. Alioquin Hæ-
retica, impia, blasphema, illis prædicata, putarē. Non credo ve-
rū esse, quod vnus illos prohibuit fieri exequias defunctorū & sa-
cerdotū inuitationē, sed magis ut imponerent in cistā: qui ex-
equias & missas, parentaliaque vellet pagere. Populus hæc etiā
fingit. Non credo fabulā illā mendacis referā ab vno dictā,
videlicet, quod in quodam loco nescio quot milia (si recte memini,
tria vel quinque) animarū fuerit redemptæ per has venias, inter quæ
solū tres fuerūt damnatæ, quia detraxerant indulgentijs. Nemo
hanc dixit, sed passionē Christi narrātibus, talia populus aus-
diuit, aut postea audisse finxit. Non credo verū, quod passim sine
vectoribus siue hospitiis, aut alias seruentibus, pro precio dāt
quattuor, quinque, vel quælibet fuerūt, animas. Non credo, quod in
pulpitis, postquam impetuoso mugitu despumauerūt suas exhorta-
tiones, ut populus imponat, clamitent, Impone, impone,
imponere (Hæc enim populus vocat: caput & caudā, imo & ven-
tre tractū pene sermonē esse, fingit) tū ut Aplici prædicatores
tē non verbis modo, sed exēplo docent, descendunt, primique
ad cistā eunt, in omnium oculis irritantes & provocantes simplicē &
stultū populū, ut penitus exugant medullas eius. Imponunt
itaque splendido gestu atque sonoro tinnitu, tum mirant, si non
pluant ceteri omnium stultitiam, ardent imponētibus, indignāte
omittētes. Non dico ego istas nundinas esse animarū & moneta-
polia. Populū indignor, qui tā pietatē, pro sua ruditate, non
speciem, sed vsque ad furorē, auariciam interpretatur. Quæquam
mihi forte dignus venia videat populus: qui ex istis nouis spiri-
tibus, vel nouā mentē, vel errorē accipiat, cum prius magis
audire sit solitus, quæ ad charitatē & humilitatē pertineant, sed si
Catalogi portentosa auditiū, velim percensere, nouo volu-
mine fuerit opus. Ego vero mea sententia credo, si indulgentiæ essent
etiā præceptæ & salutare, tamen quia in tā grandē sunt nunc abusus
& scandalū redactæ, ut vel hac sola causā satis iustū, ut vniuersæ
tollerent, Ne forte si diutius permittantur vigere, tādē procones
earum pro pecuniarum amore insaniant. Vere quidē credo, non omnia
ab illis dicta esse, quæ passim feruntur, verū debuerant saltē po-
pulū in hoc arguere & sese clarius exponere, aut quod melius est
secundum Canones modeste loqui de indulgentijs.

K